

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

LANTLIG BILD FRÅN SKANE. — AMATÖRFOTO. K. LUNDBLAD, MALMÖ.

22:DRÅ ÅRG.

DEN 24 JULI 1921

N:o 43

Efter porträtt.

Johannes Holm

Kliché: Göta Ritbyrå & Klichéanstalt, Gbg.

Det svenska veterinärväsendets centrala läroanstalt, veterinärhögskolan, har i dagarne firat sitt hundraårsjubileum. Den första veterinärskolan i Sverige grundades visserligen redan år 1775 i Skara under ledning av den oförgätlige gymnasiektorn, professor Peter Hernqvist, men redan hans lärjunge och efterträdare Sven Norling kom ännu mera än han själv till insikt om svårigheten att åvägbringa en fullt tidsenlig undervisningsanstalt i en landsortsstad och började därför i likhet med Hernqvist, men med bättre framgång än denne arbeta för inrättandet av en högre veterinärskola i Stockholm. Efter otroliga mödor och ej obetydliga pekuniära oppoffringar kröntes hans strävanden med framgång och i februari 1821 kunde undervisningen vid den nya "veterinärinrättningen", som den då kallades, taga sin början under honom själv som föreståndare. I anslutning till jubelfästen hade nordens veterinärer samtidigt kallats till kongress i den svenska huvudstaden och dryftade under angenäm samvaro med rikt utbyte veterinärvetenskapens på dagordningen stående frågor.

Ordföranden vid denna nordiska veterinärkongress var veterinärhögskolans nuvarande rektor, prof. John Vennerholm, vilkens stora förtjänster om den svenska veterinärundervisningens utveckling gjorde honom självskrivnen till denna hederspost.

John Georg Heribert Vennerholm är född i Falkenberg den 10 maj 1858 samt son till handlanden Hieronymus Vennerholm därstädes och hans maka Johanna Albertina Andersson. Efter att år 1878 ha avlagt mogenhetsexamen vid Halmstads högre allmänna läroverk vann han inträde som elev vid veterinärinstitutet och avlade därstädes fullständig veterinärexamen år 1882. Samma år utnämndes han till distriktsveterinär i Sala distrikt och fullständigade nu under fem års tid sina teoretiska insikter med en mycket omfattande praktik.

År 1897 blev Vennerholm emellertid i tillfälle att som Jacobisk stipendiat företaga en längre utrikes studieresa, varvid han besökte veterinärhögskolorna i Köpenhamn, Berlin, Dresden, Wien, München, Stuttgart och Paris för fördjupande av sina kunskaper i kirurgi och oftalmologi. Vid hemkomsten togs han inom kort i anspråk av medicinalstyrelsen för undersökningar över och åtgärder emot den vintern 1887—88 grasserande svinpösten och var därmed förlo rad för tjänsteveterinärbanan. På våren 1888 förordnades han nämligen att uppehålla professuren i kirurgi och obstetrik vid veterinärinstitutet och detta blev inledning till hans knytande vid denna läroanstalt för beständigt. Redan följande år konstituerades han som adjunkt därstädes och utnämndes år 1890 till ordinarie professor i de nyssnämnda ämnena.

Den betydelse Vennerholm därefter haft för vår svenska veterinärbildning kan knappast överskattas. Praktisk läggning och vetenskaplig begävnig i lycklig förening med en betydande skriftställaretalang och ansenlig organisationsförmåga förvärva honom inom kort en rangplats bland hans kolleger och förde honom år 1901 till den ansvarsfulla posten som veterinärinstitutets, sedermera Veterinärhögskolans, föreståndare, vilken post han allt framgent bekläder, sedan 1907 med titel av rektor.

Som veterinärvetenskapsman har Vennerholm först och främst gjort sig bemärkt som en synnerligen fruktbar författare såväl i mera strängt vetenskaplig som i för allmänheten lämpad populär form. I förra hänseendet må särskilt erinras om hans redan vid 1890-talets mitt utgivna förtjänstfulla handböcker i allmän veterinärkirurgi och i allmän veterinäroperationslära, vardera omfattande två delar, hans 1897 i den av Bayer och Fröhner i Wien utgivna Handbuch der thierärztlichen Chirurgie und Geburtshilfe ingående framställning av de kvinnliga könsorganens och mjölkkörtlar-

nes sjukdomar, inklusive ovariometri, hans 1901 på svenska och 1907 på tyska publicerade lärobok angående hästens operativa speciella kirurgi samt hans 1914 utgivna grunddrag av hästens icke-operativa speciella kirurgi. Raden av arbeten av det senare slaget inleddes med den av Sveriges allmänna djurskyddsförening år 1887 prisbelönta broschyren om "Hästens vård ur djurskyddsvänlig synpunkt", senare efterföljd av ett stort antal andra, bl. a. den i Verdandis småskrifter ingående framställningen av "Husdjurens yttre sjukdomar och deras behandling". En mängd av sina rön har han för övrigt nedlagt i tidskrifter, framför allt i den av honom från och med år 1896 redigerade Svensk veterinärtidskrift samt i Zeitschrift für Thiermedizin, i vilken han varit en lika flitig som högt skattad medarbetare.

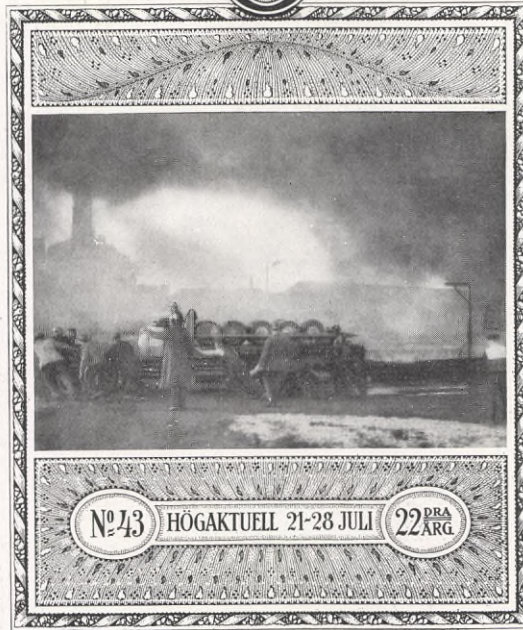
Än vidare har Vennerholm skapat sig ett ansett namn som lycklig konstruktör av veterinärkirurgiska instrument, som han dels nyuppfunnit, dels förbättrat. Av hans nyuppfinnningar förtjänat nämnas bl. a. kloroformeringsapparat för hästar och hundar, recto-vaginospkop, dissektionspincett, dilatationstång, en skafad suturnål, dränrör av metall, åderlättningsnål, venstäm-mare; tandtångsstöd, trakeotub, dubbelhake för trakeotomi; spärrhake, dubbelhake, dubbelskärande knappskalpell, pincett, sked och nålar för arytenoidektomi, spenkniv, embryotom, ekkrassör för ovariometri; kastrationstångar för torsion och slitning; samt hovnitar.

Lika stor, ja om möjligt ännu större betydelse än som veterinärlärare har emellertid Vennerholm fått för det svenska veterinärväsendet genom det framgångsrika arbete han nedlagt på veterinärinstitutionens utveckling. Sedan han som ovan nämnt år 1901 blivit institutets föreståndare, inlade han hela sin kraft på dess förseende med ändamålsenliga lokaler i stället för dess tillförlid av veterinärvetenskapens snabba utveckling redan otidsenliga år 1880 i bruk tagna och det var till stor del hans förtjänst, att 1906 års riksdag förmåddes antaga det under hans osparade medverkan omsorgsfullt utarbetade förslag till en storartad nybyggnad efter det s. k. paviljongsystemet, som de följande åren reste sig på området för det s. k. Kräftriket å norra Djurgården. Därmed erhöi den svenska veterinärvetenskapen först ett hem, där den hade alla de yttre betingelserna för att trivas och utveckla sig. I sammanhang härmed lyckades det även utverka statsmakernas bifall till en ny organisation av lärare- och tjänstemannakåren vid institutet, som satte den i stånd att bättre än förut fylla de krav förändrade tidsförhållanden ställde på densamma. Om veterinärhögskolan i Stockholm nu vid sitt hundraårsjubileum kan göra anspråk på jämbördighet med de främsta existerande läroanstalterna i sitt slag, bör Vennerholm i allra främsta rummet tillerkännas äran därav. I den svenska veterinärbildningens annaler intager han i detta ögonblick ett värdigt rum vid sidan av Peter Herrqvist, Arvid Henrik Florman och Sven Adolf Norling.

Många och välförtjänade äro också de utmärkelser, som kommit Vennerholm till del. Svenska veterinärläkareföreningen tilldelade honom redan år 1901 sin guldmedalj. Skånska veterinärföreningen har kallat honom till hedersledamot och den danska Foreningen til Dyrenes beskyttelse har 1898 medaljerat honom, väl närmast för hans förtjänster om bedövningsmedlens användning inom djurkirurgien. Svenska läkarsällskapet har kallat honom till ledamot och vid Uppsala universitets Linnéfest 1907 promoverades han av dess medicinska fakultet till medicine hedersdoktor. Av lantbruksakademiens vetenskapsavdelning är han ledamot sedan 1905. Nu vid veterinärhögskolans jubelfäst var han självskrivnen att mottaga dess med anledning av jubileet slagna Norlings-medalj.

Konungen och drottningen anträdde den 8 juli sin i anslutning till besöket i utställningsstaden Luleå planerade Norrlandsfärd. Resan företogs med extratåg till Nyåkers järnvägsstation i Västerbottens län varifrån färden sedan fortsattes med bil. Vid ankomsten till Nyåker mottogs kungaparet av landshövding Schotte. Från Nyåker ställdes färden till Nordmaling och vidare till Umeå, där ett längre uppehåll gjordes med besök på förläggningsplatsen för Västerbottens regemente och Norrlands dragoner. På aftonen gav landshövding Schotte middag å residenset. Påföljande dag bevistade de kungliga gudstjänsten i stadens kyrka. Från Umeå fortsatte kungaparet via Lövenångers kyrkoby till Skellefteå där, liksom på alla av resan berörda platser, stora anordningar vidtog för de höga resenärernas värdiga mottagande. Den 11 juli anlände kungaparet till Piteå och

24 Juli 1921 Lösnr. 35 öre
HVAR 8 DAG
 • ILLUSTR. • • MAGASIN •

OMSLAGSVIGNETT FÖR FÖRELIGGANDE N:R 43.
 I brun dubbeltonfärg.

"Räddningsarbete". Foto. A Swinhuvud, Sthlm. Klisché: Gofs, Gbg

Luleå. Besöket i utställningsstaden formade sig till en storartad hyllning för kungaparet. Fästligheterna med anledning av stadens 300 årsjubileum, vilka anslutits till det kungliga besöket, inleddes med en minneshögtidlighet i kyrkan, i vilken även de kungliga deltog, varefter följde avtäckningen av den till staden genom landshövding Ringstrand m. fl. skänkta Gustaf Adolfstatyn. Efter högtidligheten, vid vilken konungen bjöd tackelset falla, besökte de kungliga utställningen där särskilt hemslöjdsavdelningen tilldrog sig deras intresse. Vid den av staden givna middagen talade borgmästare Fagerlin för konungen och domprosten Hanson för drottningen, om vars intresse för länets ödebygger tal. erinrade. I svarstalet gav konungen uttryck för sin glädje över de stora framsteg och den utveckling på alla områden som ägt rum i det nordliga Sverige

Forts. å sid. 683.

Foto. Tegström, Luleå

DROTTNING VICTORIA, efter fotografi tagen under H. M:ts kortvariga besök å jubileumsutställningen i Luleå.

Klisché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Sthm—Lug.

Förutvarande landshövdingen i Göteborgs och Bohus län *friherre Gustaf Lagerbring* avled den 12 juli i sitt hem i Alingsås. Det timade dödsfallet har väckt deltagande i vida kretsar och särskilt inom det län, som njuått förmånen av hans av kraft och vidsynthet präglade hövdingaskap och som omfattat honom med djupa känslor av aktning, sympati och tacksamhet.

Den bortgångne var född 1847 i Järlösa, Uppland o. son till översten frih. C. G. Lagerbring. Liksom fadern valde han den militära banan, men tog 1889 som kapten avsked ur tjänsten för att helt ägna sig åt försäkringsväsendet, ett område där han redan tidigare varit verksam. Under åren 1884—97 utförde han ett betydande, delvis banbrytande arbete som verkställande direktör först i livförsäkringsaktiebolaget Victoria och sedan i försäkringsaktiebolaget Skandia. Nedläggandet av försäkringsverksamheten föranleddes av den 1897 mottagna utnämningen till landshövding i Göteborgs och Bohus län, ett ämbete som L. förvaltade till 1917, då han avgick med pension. Som landshövding inriktade han sin energi, sin administrativa begåvning och sina stora insikter särskilt på länets ekonomiska utveckling och nedlade ett lika betydande som framgångsrikt arbete på fiskeri-

näringsens och stenindustriens främjande. Länets landsting insatte honom 1900 i Första kammaren, där han hade säte till 1913, då han drog sig tillbaka från det politiska livet. Under sin riksdagsmannatid såväl nämnda period som tidigare 1894—96, då han representerade huvudstaden i Andra kammaren, togs L:s arbetskraft, erfarenhet och stora samhälleliga intresse i vidsträckt mån i anspråk för utskottsarbetet. En talare, som få, gjorde sig

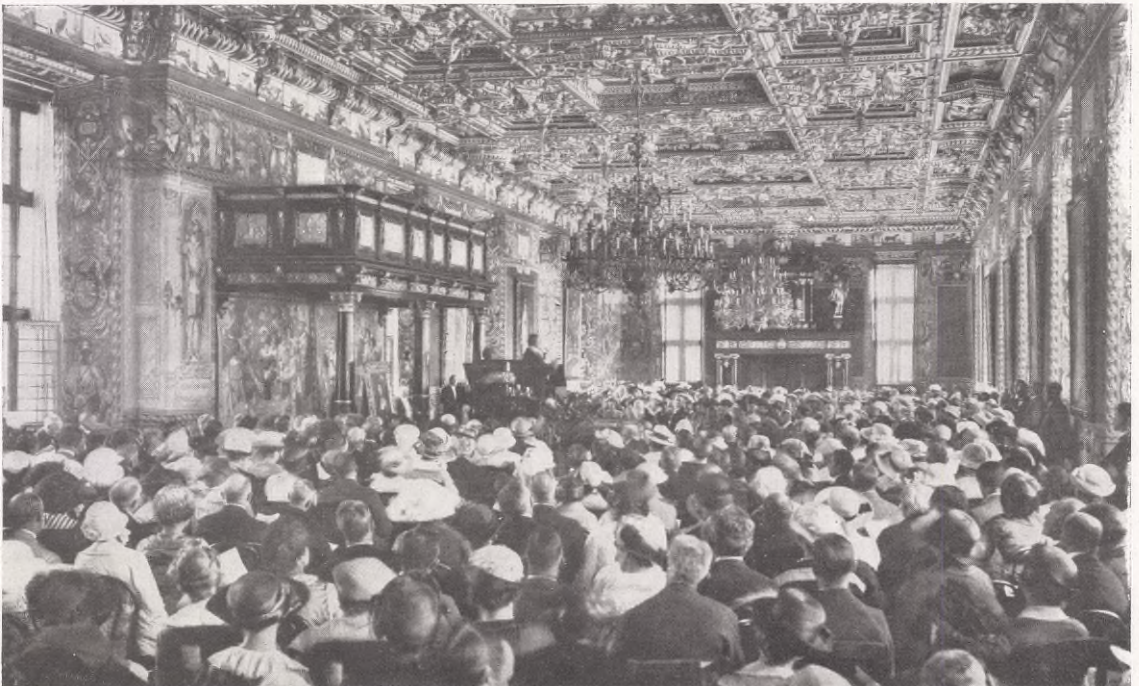

Foto: Jonason Ugg. Kliché: Bengt Silfversparre.
FRIHERRE GUSTAF LAGERBRING
Förutv. Landshövding i Göteborgs- och Bohus län.
F. 1847. † 12 juli.
(Biografi o. helsidesportr. årg. XVIII: 42).

L. starkt gällande i debatterna. Närmast sörjes den bortgångne av maka, född Nisbeth, och barn.

Efter porträtt. Kliché: Bengt Silfversparre.
SIGURD BERG. Dansk inrikesminister.
F. 1868. † 11 juli. Text å sid. 683.

300-ÅRS DAGEN AV LEONORA CHRISTINAS — CHRISTIAN IV:s OLYCKLIGA DOTTER — FÖDELSE Å FREDERIKSBORGS SLOTT firas å slottets Riddarsal. Se närmast föreg. nummer av H. 8 D. Efter fotograf. Kliché: Bengt Silfversparre. Text å sid. 683.

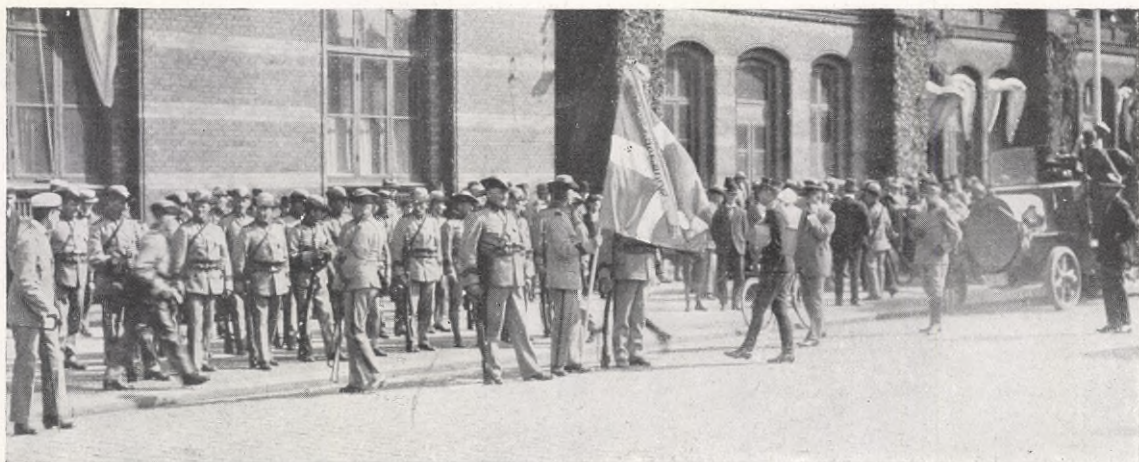
LANDSTORMSMÄNNENS RIKSMÖTE I MALMÖ.

Fotos, Ohm, Malmö.

Klick: Lem. A.-B. Dingt Sjöförsvar, Slutt-Ög.

1. AVLÄMNING TILL GENERALMAJOR TOLL. 2 o. 3. GENERALMAJOR TOLL (1. FÖRRÄTTAR PRISUTDELNING: 2 Örebro landstormsförening mottager Kjellgrenska vandningspriset; t. v., Generalmajor Mörcke (2). 3. Malmö landstormsförening mottager standaret. 4. FÖRBIMARSCH.

Fotos. Källner, Malmö.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

LANDSTORMSMÄNNENS RIKSMÖTE: Deltagarna anlända till Malmö.

Sommarens stora riksländstormstävlingar i närheten av Malmö pågingo den 15—16 juli och räknade ett 1,000-tal deltagare från landets samtliga 26 inskrivningsområden, eller det största antal, som hittills deltagit i liknande övningar. Tävlingarna, som omfattade fältskjutning i trupp och patrull, kulspruteskjutning, handgranatkastning, avstånds- och frontbeövning m. m. försiggingo på Rommelåsen och i närliggande trakt, några mil från Malmö. Sedan övningarna, vilka gynnades av utmärkte väderleksförhållanden, den 16 juli avslutats samlades landstormsmännen den 17 juli för att deltaga i tävlingsskjutningar i Arlööv. Kronprinsen stod som beskyddare för

Forts. å sid. 683.

LEDARE OCH SKILJEDOMARE: Främst överledaren, överstelöjtnant E. F. M. Grafström. — FÄLTSKJUTNING I PATRULL.

FRAMSTÅENDE BESÖKARE: Fr. v: Centralförbundets ordförande, generalmajor Toll, försvarsministern kommandör Lybeck, borgarrådet, generalmajor Åkerman samt överledaren vid övningarna överstelöjtnant Grafström.

Fotos. Källner, Malmö. Kliché: Bengt Sjöfversparre.

76-ÅRIGE JÄGMÄSTAREN HEMBERG, en hållning i ledet, rörlighet i fält och säkerhet i ögat som icke står efter för någon men framför de flesta.

FÖRUTVARANDE LANDS-
HÖVDINGENS I GÖTE-
BORGS OCH BOHUS LÄN,
FRIHERRE GUSTAF LA-
GERBRING, JORDFÄST-
NING I Domkyrkan i Göte-
borg. Foto. Johanson, Göteborg.
Kliché: Goss, Gbg.

Stoftet efter förre lands-
hövdingen i Göteborgs och
Bohus län friherre Gustaf
Lagerbring vigdes den 17
juli med stor högtidlighet i
Göteborgs domkyrka till den
sista vilan. Bland de i sor-
geakten deltagande märktes
utom den hänsövnas anför-
vanter ett stort antal av sam-
hällets bemärkta män, främst
nuvarande landshövdingen,
statsministern von Sydow.
Efter jordfästningen fördes

ETT VANDALISERAT
FORNMINNE, den s. k.
Kung Rönnes grafhög i
Oppusa, Södermanland,
vilken återställande i
värdigt skick påyrkas
av Riksantikvarien.
Amatörfoto.
Text å sid. 683.

DEN SENASTE MIL-
LIONBRANDEN:
Malmö Handsk- och
Glacéläderfabriks A-B:s
stora fabriker efter för-
ödelsen. Text å sid. 683.
Amatörfoto. Hultén, Malmö.
Kliché: Bengt Silfverparre.

stoftet till Östra begravningsplatsen för att undergå eldbegängelse. T. f. landshövding Centerwall framförde slutligen ett tack från det län, där den bortgångne verkat som styresman.

KONUNGAPARETS NORRLANDSFÄRD.

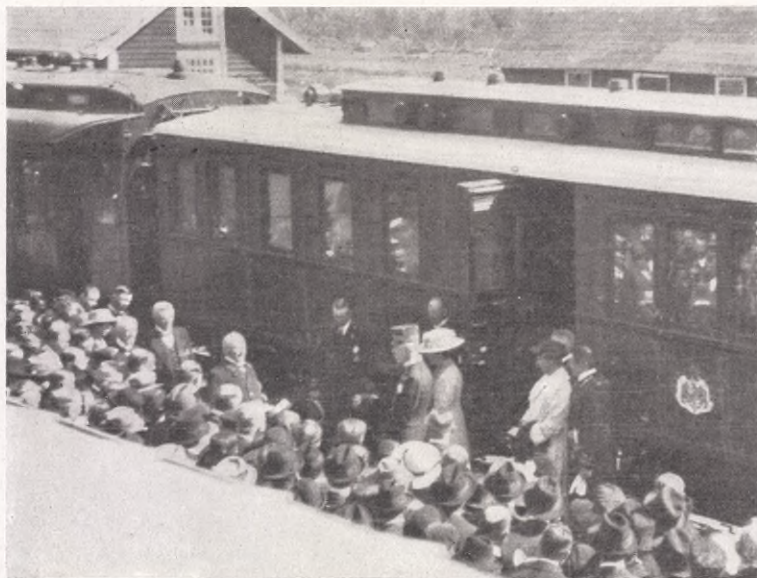
KONUNGAPARET HÅLSAS Å KYRKVALLEN I NORDMALING. — Foto. Bäckman, Nordmaling. — Klisché: Bengt Silfversparre.

KONUNGEN ATFÖLJD AV LANDSHÖDING RINGSTRAND BESÖKER UTSTÄLLNINGEN I LULEÅ.

Just icke någon representativ bild, men, den enda vi fått från den privilegierade utställningsfotografen efter telefonavtal att sända H. 8. D. goda fotografier från utställningen och det kungliga besöket. Det skedd bekräftar H. 8. D:s mening om det opraktiska i dylika privilegier. Av porträtt vi samtidigt erhållit återfinnes det av drottningen å sid. 675. — Text å samma sida.

Klisché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthm—Gbg.

ANKOMSTEN
TILL OCH AV-
FÄRDEN FRÅN
Nyåker, därifrån
färden gick till
Norrbotten.

Övre bilden:

Landshövding
Schotte välkom-
nar konungaparet.

Nederst:

Avfärden.

Fotos. Pehrsson,
Kiruna.

Klisché: Bengt Silfversparre.

1. "KON NGATAGET" ANKOMMER TILL THINGVALLA. 2 KONUNGABONINGEN PÅ THINGVALLASLÅTEN. 3. DROTTNING ALEXANDRINE I ISLÄNDSK FÄSTRÄKT, en gåva av isländska kvinnor. 4. MOTTAGANDET I REYKJAVIK. 5. "KONGEGLIME" — urgamlat isländsk brottarkamp — inför de kungliga.

På sin stora Nordhavsfärd nådde det danska kungaparet och deras båda söner den 26 juni unionslandet Island och landstego i dess huvudstad Reykjavik, möttna av befolkningen med den hjärtligaste värme. Det officiella mottagandet vilket ägde rum i Altinget formade sig till en utomordentligt tilltalande fäst med stämningsfull musik, kör och solosång. Av säregen verkan var männens och kvinnornas växel-

Efter fotografier.

Kliché: Goës, Gbp.

Forts. d sid. 683.

Foto. Alexanderson, Jönköping

Kliché: Kem. A.-H. Bengt Sjöforsparre, Sthm.—Gbg.

SCHACKKONGRESS I JÖNKÖPING 3—10 JULI. Vi namnteckna: herrar Martin Andersson (x), v. ordf. i Sveriges Schackförbund, turneringens ledare samt redaktör av H. 8 D:s schackavd.; K. Berntson (1), d:r T. Reljson (2), E. Jacobson (3), G. Nyholm, f. Sverigemästaren (4), G. Dahl (5), med. d:r Hanna Bernhagen (6), fröken Barbro Weman (7).

Sveriges Schackförbunds 5:te kongress och spelturnering försiggick den 3—10 juli i Jönköping. Kongressförhandlingarna som leddes av förbundets ordförande grossh. Ludvig Collijn från Stockholm ägde rum å stora hotellet söndagen den 3. Utom de löpande förhandlingarna behandlades även ett förslag om internationella landstävlingar i Göteborg 1923, vilket emellertid icke förmådde samla majoritet för sig. British Chess Federations förslag om ett internationellt schackförbund, som dryftades vid den

stora internationella turneringen i Göteborg, blev även föremål för överläggning. Men det ansågs att tidsåtagit näppeligen ännu är lämpligt för en dylik sammanslutning, varför förslaget ännu en gång bordlades.

Turneringen tog sin början samma dag och fortgick till den 10, då prisutdelningen ägde rum med ett kordialt samkväm.

Det spelades i tre klasser, en mästar-, en första och en andra klass. I mästar-klassen deltog 6 spelare. Första klassen var

uppdelad i två grupper med sammanlagt 16 spelare, och andra klassen i fem grupper med sammanlagt 44 spelare.

Som segervinnare utgick i mästar-klassen K. Berntson, Göteborg och E. Jacobson, Stockholm med vardera 4½ p. G. Nyholm stannade på tredje platsen med 4 p. och den nye Sverigemästaren Anton Olson blev icke placerad. I första klassen Grupp 1 segrade R. Bjurulf, Jönköping och i Grupp 2 C. Lundell, Upsala vilka sålunda förvärvade mästar-evardighet.

Nästa års kongress och turnering kommer att förläggas till Gävle.

Frälsningsarméns i Sverige sedvanliga årskongress tog denna gång sin början den 8 juli och pågick till och med den 13. För att leda kongressen hade hit anlånt arméns näst högste chef, kommandör Edward J. Higgins. Efter att ha tillbragt många år som frälsningsofficer i Indien utnämndes mr. Higgins för sexton år sedan till chefsekreterare för arméns verksamhet i Förenta staterna och har därtill innehaft många förtroendeposter och företagit vidsträckt resor. Han åtföljdes hit av bland andra general Bramwell Booths andra dotter, miss Mary Booth, för närvarande befälhavare över Brightons division i England, samt en kongressdeltagare ända från Japan, stabskapten Sahachi Sakai. Flera stora offentliga möten och utfärder ha hållits i samband med kongressen.

Efter fotografier.

FRÄLSNINGSARMÉNS ÅRSKONGRESS I STOCKHOLM.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

Överst t. v.: KOMMENDÖR EDWARD J. HIGGINS. T. h.: MAJOR MARY BOOTH. Nederst t. v.: EN UTMARSK. T. h.: JAPANSKE STABSKAPTEN SAHACHI SAKAI.

Forts. fr. sid. 675.

och varpå utställningen vore ett så påtagligt och vackert bevis.

Påföljande dag lämnade konungaparet Luleå. Drottningen måste dock på grund av en ådragen öroninflammation avbryta färden, vilken hon gärna velat fortsätta, för att i stället återvända till Stockholm. Efter undergången läkarebehandling och sedan de av resans ansträngningar hårt medtagna krafterna genom vila återställts är H. M:t nu på bättringsvägen.

H. m:t konungen fortsatte från Luleå till Gammelstad, Kalix, Haparanda, Övertorneå och Pajala samt därifrån tillbaka till Övertorneå, Matarengi folkhögskola Morjärv och Boden, där konungen kvardrojde över en dag och inspekterade de förlagda trupparna. Då konungen avtackade dem uttalade han sin tillfredsställelse med det goda resultat inspektionen givit.

Den kungliga resan som från Boden gick tillbaka till Stockholm betraktas av befolkningen i de av färden berörda trakterna som en märklig och glädjerik tilldragelse, vilken skall leva i folkets minne till sena tider. På alla platser där uppehåll gjordes hade stora människoskaror, kommande milsvitt ifrån, samlats och ägnade konungaparet en av vördnad och trofast kärlek präglad varm hyllning.

Forts. fr. sid. 681.

sång. Männens sång riktade sig till konungen och kvinnornas till drottningen. Vid fästen höll isländske statsministern ett högstämt och av värme präglad hälsningstal till de kungliga gästerna. I sitt svarstal manade konungen till inbördes enighet och tillit mellan de båda unionsfolken. Bland den rad fästligheter, som anordnats för att celebrera kungabesöket på Island ingick även en fem dagars utflykt till öns sydliga delar. I kungståget deltog icke blott de kungliga med sin uppvaktning utan även de isländska ministrarna och altingsmännen med sina fruar och under färden slöto sig ständigt nya skaror av borgare och bönder till. En betydande del av färden företogs till häst. Ett av rasteställena var Thingvallslätten, dit väldiga folkskaror på förhand samlats och slagit läger i tält. Kungståget mottogs med stormande hänförelse, musiken stämde upp följd av välkomstsånger. Därefter vidtog ett "kongeglime", en vacker brotning mellan unga isländingar, till konungens och drottningens ära. I fästen ingingo vidare hyllningstal, besök vid det isländska lagberget, där Islands frihet för 1000 år sedan utropades, en vid Valhalla given middag o. s. v. Från Thingvalla gick färden till Geysir och vidare till andra kända eller historiskt märkliga platser.

Den danska prässen konstaterar med tillfredsställelse att det kungliga besöket på Island hos dess befolkning väckt till liv en stark rojalistisk stämning samtidigt med att det även synes hava starkt sambandet med Danmarks folk.

Till bild å sid 676.

Danske inrikesministern Sigurd Berg avled den 11 juli i Köpenhamn, 53 år gammal.

Efter att 1886 ha absolverat fil. kandidatexamen bedrev han under ännu några år universitetsstudier med nationalekonomi som huvudämne. År 1892 blev han medarbetare i Frederiksborgs Amts Avis, vars chefredaktör han var åren 1895—1905. Han stod vidare som utgivare av den "Bergske Presses" tolv tidningar och utövade i denna sin egenskap ett betydande politiskt inflyande, vilket kom det parti han tillhörde, vänstern, till godo. Efter att 1901 hava blivit invald i riksdagen blev han 1905 inrikesminister i J. C. Christensens regering och knöt till sitt namn ett flertal stora reformer: lagen om arbetslöshets- och hjälpkassor, lagen om olycksfallsförsäkring samt stiftelsen den kommunala vällagen. Efter Albertkraschen 1908 avgick han liksom regerings övriga medlemmar samt föll 1910 igenom vid valen till folkrepresentationen men återträdde i densamma 1918 som

medlem av riksdagen. Då Neergaard vid den svåra inre kris, som Danmark våren 1920 genomgick, bildade regering fick Sigurd Berg mottaga inrikesministerportföljen. Den bortgångne intog i kraft av sin organisatoriska begåvning, sina betydande politiska insikter, sin energi och arbetsförmåga en synnerligen bemärkt plats inom sitt parti.

Till bild å sid. 676.

Den planerade stora minnesfästen för Leonora Christina Ulfeldt, Christian IV:s dotter, med anledning av trehundraårsdagen av hennes födelse (se art. årg. XXI:24 och XXII:41) ägde rum den 8 juli i Riddarsalen på Frederiksborgs slott. Danska konungahuset representerades vid fästen av riksförståndaren, prins Harald samt prins Gustav och prinsessorna Thyra och Dagmar. Bland övriga närvarande märktes svenske ministern i Köpenhamn Beck-Friis, talrika representanter för den skånska adeln samt spetsarne inom Danmarks författarvärld och konstnärskretsar. Fästen inleddes med klockmusik, varvid gamla psalmer utfördes. Därefter reciterade direktör Joh. Nielsen en av Sophus Michaelis skriven storslagen och gripande prolog, följd av musik från Christian IV:s tid. Slutligen hölls minnestalet över den hänsöna kungadottern av slottsforvaltaren Bering Liisberg som avslutade sitt anförande med orden: "I dag är det ingen nådehandling, i dag är det danska män och kvinnor, som hylla minnet av en av vårt lands stoltaste kvinnogestalter". Följde så recitation av ett avsnitt ur Leonora Christina Ulfeldts berömda arbete "Jammersmindet", samt defilerung för kungadotterns av skönhet strålande porträtt, manuskriptet till Jammersmindet och andra relikier från Leonora Christinas fängelsetid.

I minnesfirandet ingick även på olika platser anordnade stora folkfäster.

Forts. fr. sid. 678.

landstormstävlingarne, men var förhindrad att personligen övervara dem. Hedersordförande i verkställande utskottet var härtigen av Västergötland under det att överstelöjtnanten E. F. M. Grafström var ordförande och tillika överledare. Överstelöjtnant C. E. R. von der Lancken och major C. A. Tersmeden ledde då båda dagarnes tävlingar. Trupparna voro förlagda i Malmö, där den stora Johannisskolan ställts till deras förtogande. Resultatet av tävlingarne, som var synnerligen gott, gav vid handen att landstormens militäriska duglighet alltjämt är stadd i rask utveckling. Tjänstgöringen och övningarne ligga numera på ett högt plan, manskaper har fått militär pli över sig och befälet är fullt vuxet sin uppgift.

I samband med tävlingarna öppnades den 15 juli en landstomsområdesbefälhavarekongress i Malmö. Dess ordförande och ledare var översten och chefen för Södra skånska infanteriregementet S. Nystedt. Utom landstoms- och rullföringsområdenas befälhavare deltog i kongressen ett betydande antal högre officerare, däribland flera regementschefer. Mötesprogrammet upptog föredrag över militära frågor och diskussioner. Förhandlingarne voro icke offentliga. De i kongressen deltagande officerarne, bland vilka märktes försvarsministern kommandör Lybeck, generalerna Mörcke, Toll och Åkerman utreste till landstormens tävlingsplats och följde med intresse de där pågående övningarne.

Till bild å sid. 679.

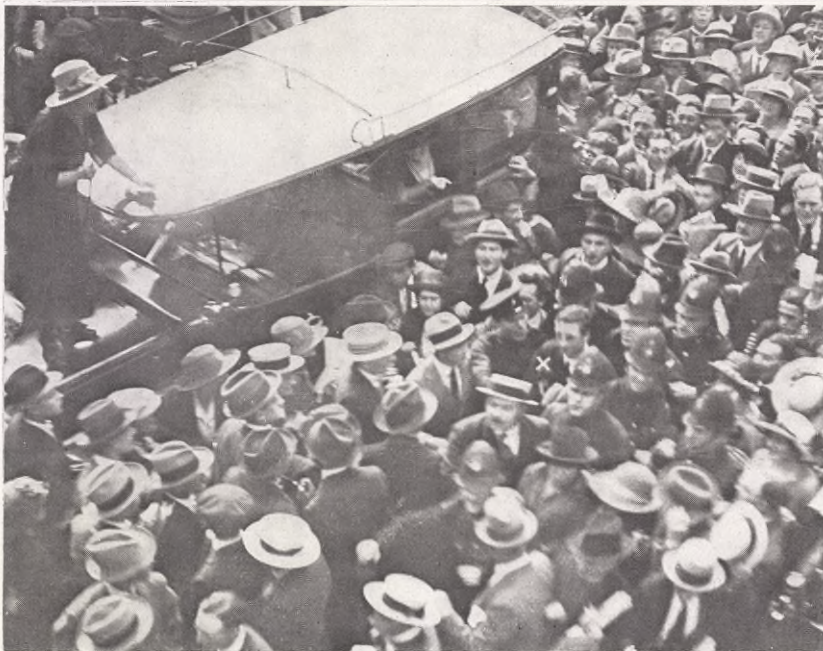
Ett av Södermanlands märkligaste fornminnen "Kung Rønnes hög" i Runtuna socken har under de senaste åren varit utsatt för en synnerligen grov vandalisering, i det att Oppusa gård däri låtit utgräva fyra potatisgröpar och en källare varjämte även svin- och hönsbus där uppförts. T. f. riksantikvarien dr: O. Janse har nu ingripit mot det bedrivna pietetslösa förstörelsearbetet och hos vederbörande länsstyrelse anhållit, att ägaren till Oppusa gård måtte åläggas att återfylla gravhögen i dess förra skick.

Kung Rønne högen, även kallad Oppusa-högen, ligger i närheten av sjön Runnviken i en på fornminnen rik bygd. Runtuna socken, vilken tidigare bar namnet Rønnetuna har antagligen fått sitt namn efter någon i högen gravsatt kung Rønne, antagligen tillhörande den mäktiga sörmåndska kungaätt som omtalas bl. a. i Ynglingasagan. Att ätten varit stor och ansead därom vittna gravhögens väldiga dimensioner med en omkrets av 163 m., en genomskärning av 50 meter och en höjd av ca 10 meter. Högen, som har ett synnerligen vackert läge uppe på en höjd, har ifråga om sitt inre aldrig undersökts men antages innesluta en myckenhet värdefulla fornminnen.

En eldsövda av ofantlig omfattning härjade den 14 juli Kävlings, läggande i aska största delen av det komplex, som inrymmer Malmö handsk- och glaciäderfabrik.

Elden, som utbröt, vid 2-tiden på natten i ultiorkeriet genom självtändning i den där lagrade ullen, spred sig med våldsam fart till övriga byggnader och inom kort bildade hela byggnadskomplexet ett eldhav, vars sken syntes milsvitt omkring. Släckningsarbetet försvarades i utomordentligt hög grad av inträffade missöden med attiraljen, men icke desto mindre lyckades det brandmännen att efter några timmar begränsa elden och rädda en del byggnader: ångpanne- och transformatorhuset samt tre mindre magasinbyggnader. Ett bredvidliggande hus, i vars källare förvarades ett mycket stort bensinlager, lyckades man efter ett intensivt arbete rädda. De brunnna byggnaderna representera tillika med de förstörda inventarierna och lagerförråden ett belopp av ca 2½ mill. kr.

FÖRSONINGSFÖRSÖK MELLAN ENGLAND OCH IRLAND.

DE VALERA (X), det stridiga Syd-Irlands främste man, Sinn Feinarnes högste ledare och den proklamerade Irländska republiken valde president, ankommer till England i sällskap med övriga Sinn-Feindelegater i och för konferens med Lloyd George.

Överst: IRLÄNDSKA ÅNGAREN ANKOMST TILL HOLY-HEAD: Fr. v.: M:r Barton, de Valera (X), greve Plunket, m:r Arthur Griffiths och m:r Austin Stack.

Därunder: DE VALERA (X) mottages med en besvärande uppmärksamhet vid ankomsten till London.

Den irländska krisen, i vilken engelska regeringen, de irländska republikanerna, sinn feinnarne, samt den engelskvänliga befolkningen i Irlands Ulstergrevskap äro intresserade parter, synes stå inför sin lösning sedan i dagarne ett vapenstillestånd ingåtts och fredsunderhandlingar upptagits.

Sinn Fein var ursprungligen en litterär förening, vilken emellertid...

Fortf. å sid. 687.

Efter fotografier.

Kliché: Kem. A.-B. Tryckt Sijfersparre, Stilm-Gbg.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

C. SKOGLUND.
Bankdirektör. — Borås.
80 år 18 juli.*

W. LAURENTZ.
Grosshandlande. — Sthlm.
70 år 20 juli.*

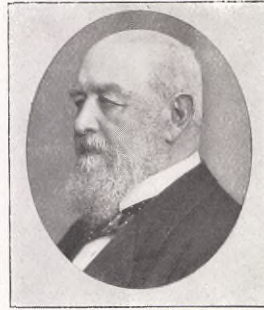
C. A. BERGMAN.
Grosshandlande. — Göteborg.
60 år 10 juli.*

C. CARLSSON.
Dir. i Mora Folkbank. — Mora.
60 år 14 juli.

J. A. HALLGREN.
F. d. Läroverksadjunkt. —
Göteborg. — 75 år 15 juli.*

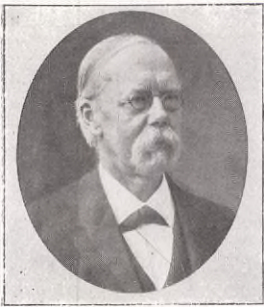
N. E. SELANDER.
F. d. Regementsläkare.
Stockholm. 75 år 27 juli.*

S. P. NYSTEDT.
Förste stadsvetarin. — Sthlm.
55 år 20 juli.*

A. NYMAN.
Direktör. — Göteborg.
50 år 10 juni.*

J. A. LUNDELL.
F. d. Professor. — Uppsala.
70 år 25 juli.*

N. E. WADSTEIN.
Professor. — Göteborg.
60 år 16 juli.*

J. A. DALÉN.
Professor. — Stockholm.
55 år 23 juli.*

T. J. SON HELLMAN,
Nyvaldnd professor.
Lund.*

C. J. W. LILLIEHÖÖK.
F. d. Major. — Säfte.
70 år 12 juli.*

A. J. JUHLIN.
Generalpostdirektör. — Stock-
holm. 60 år 26 juli.*

K. H. VON SYDOW.
Häradshöv. Förutv. stats.
Vänersborg. — 60 år 16 juli.*

J. G. SYLVAN.
Överste. — Stockholm.
50 år 6 juli.*

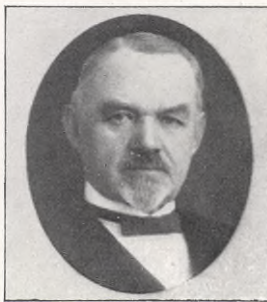
Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöberg, Sthlm-Gib.

* Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

R. W. SJÖGREN.
Grosshandlande. — Stockholm.
80 år 15 juli.*

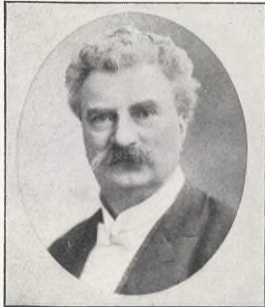
Å. ANDERSSON.
Direktör. — Svedala.
75 år 10 juli.*

G. ROSENDAHL.
Fabriksdirektör — Filipstad.
50 år 26 juni.*

H. BLOCK.
Direktör i a.-b. Wahlén & B:s
filial. — Malmö. — 50 år 8 juli.

O. G. EKLUND.
Direktör. — Stockholm.
60 år 8 juli.*

P. G. APPELTOFFT.
Överinspektör. — Göteborg.
60 år 22 juli.*

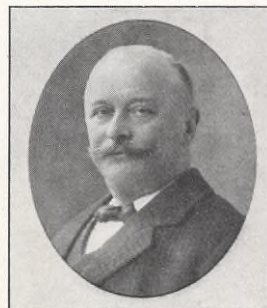
C. A. W. SKARSTEDT.
Redaktör. — Falun.
60 år 24 juli.*

W. G. E. BERGENSTRÄHLE.
Byråchef. — Stockholm.
50 år 25 juli.*

H. DAHL †.
Grosshandlande. — Stockholm.
F. 1848. † 28 juni.

E. EGGERS †.
Hotellägare. — Göteborg.
F. 1850. † 3 juli.*

E. HÄGGLUND †.
F. d. Landsfiskal. — Söråker.
F. 1854. † 5 juni.*

V. H. STRANDBERG †.
Fil. lic. — Gävle.
F. 1890. † 30 juni.*

Kliché: Kem. A. B. Bengt Silfversparre, Sthlm.—Gbg.

* Data här nedan.

CLAES SKOGLUND. Inneh. af'ar i Borås fr. slutet av 60-talet till 06. Led. av styr. i Borås sparb sedan 76, ordf. sedan 03. V. ordf. i styr. f. Borås ensk. bank.

WILHELM LAURENTZ. Stud. 72, prakt. i utl. 75—81, anst. i o. inneh. av vinhand-firman Högstedt & Co i Stockh. 82—05. Stadsfullm. 06—12, led. av skiljenmd f. hand. ind. o. sjöf. sdn 97, av folksk.-överstyr. 06—13, hand.-sakkunnig led. av rådhr. 06—13. Led. av dir.na f. Grevesmohlska sk. sdn 04. Borgarsk sdn 10, kassaförv. v. Tekn. sk. sdn 11; styr.-led. i Skarab. e. banks avd.-kont. 02, kassaförv. sdn. 16. Ordf. i Stockh. vinhandl.-fören. 93 14. Chef (stor-sire) f. Sv. Odd-Fellow-O. sdn 95.

CARL BERGMAN. Genomg. Göteborg, hand.-inst., prakt. i atl. samt in-träde 82 i den av fadern grundl. ftman Clarholm & B. i Göt.-borg, del-eg. 89, ensam inneh. sdn 06. Led. av Göt.-b. hand.-kamm., ordf. i Göt.-b. köpm-fören.; Göt.-b. speciengross. fören., v. ordf. i Göt.-b. sparb. o. i Sv. kolonialvaruengr.-fören. Led. av Börssällsk. styr., kassaförv. i Lind-ström-ska stift.

JOHAN ALFRED HALLGREN. Stud. 65, fil. kand. 71, red. f. Södermani' läns Tidning 71—72, f. tidn. Upsala 72—73; ex.-lär. v. lärov. i Halmstad 73—75, ord. koll. i Sölvesborg 75—77, koll. v. lärov. i Göt.-b. 77—82, adj. v. h. allm. lärov. där. 82—11. Ordf. f. Göt.-b. arbet.-fören. 79—82, styr.-led. i Fosteri. förb 98—08. Politiskt intresserad och flitigt polit. skrift-ställare.

EDVARD SELANDER. Stud. 62, med. lic 77, med. dr. 87. Stadsläk. i Vaxholm 81—83, 2 bat.-läk. v. Svea art.-reg. 81—86, 1 bat.-läk. där 86—97, reg.-läk. v. Svea livg. 97—08, i Fältläk.-kårens. res. sdn. 08. Doc. i bakte-riologi v. Karol. inst. 88—18, laborator i bakter. v. Karol. inst. 95—97.

SVEN NYSTEDT. Stud. 87, veter.-ex. 91, bitr. stadsveter. i Stockh. 94, Stadsveter. 01, förste stadsveterinär där sdn 11.

ARTHUR NYMAN. Stud. 89, prakt. å hand.-kontor i in- o. utl., föret. långväga affärsresor t. Mexico, Västind. o. Sydafrika. Efter återkomst t. Sverige grund. han jämte brodern Herman N. en resebyrå den numera under namn av Nordisk Resebureau över hela världen kända och ansedda byrån. Bild. på sin tid "La conférence du monde" vilken har t. uppgift att ordna resor Jordan runt, initiativtag. t. Internat. reserebureau fören. 04, dess ordf. t. krigsutbrottet. Fick då i uppdrag av centralmakt. o. Ryssl. att ombesörja hemtransp. av civ. krigsfångar. Tog jämväl initiat. t. Turisttrafikförb. o. Restaurantvagnbol. Har numera dragit sig tillb. fr. ar-betet i Resebureauen f. att ägna sig åt den svenska resebyrån i London i vars tillkomst han tagit stor del.

JOHAN LUNDELL. Stud. 71, fil. kand. 76, fil. hed.-dr v. Upps. univ. 93, e. o. aman. v. Upps. univ. bibl. 80 85, doc. i fonetik v. Upps. univ. 82, e. o. prof. i slav. spr. där 91, ord. prof. 09—16. Hed.-led. av l'Association fonétique. Sv. lltt. sällsk. i Finl., Kalmar nation i Upps. Biografi o. hetsid.-portr. årg. XII:47.

NILS WADSTEIN. Stud. 79, fil. lic. 88, fil. dr. o. doc. i nord. spr. v. Upps. univ. 89, tf. prof. i nord. spr. v. Göt.-b. högsk. 93—94, i svenska spr. v. Upps. univ. 94 96, professor i nyeurop. lingv. v. Göt.-b. högsk. sdn 1900. Sdn 05 censor v. stud.-ex. Vetenskapsf. forskare o. förf. Led. av hu-man. vet.-samf. i Upps. o. Vet.- o. vitt.-samf. i Göt.-b. Inspektör f. Göt.-b. nya elem.-lärov. f. fil. sdn. 13.

ALBIN DALÉN. Stud. 86, fil. kand. 88, med. kand. 91, med. lic. 95, med. dr. 97. Doc. i oftalmiatrik v. Karol. inst. s. å., v. Lunds univ. 02, prof. i

Efter fotografi.

SVENSKA HANDELSKAMMAREN I SYDNEY FIRAR 10-ÅRS JUBILEUM.

Kliche: Ernst Silfverparre.

Vi namnteckna: 1. Kapten A. E. Lundgren, Hand. K:s ordf.; 2. f. premiärministern i Nya Syd Wales J. Dooley; 3. f. d. Premiärministern för Nya Syd Wales, W. A. Holman; 4. generalkonsul S. T. de Goes, f. d. svensk konsul i Sydney; 5. generalpostdirektör E. J. Young; 6. ingenjör J. Sonnerdale, f. d. Handelskammarens ordf.; 7. professorn vid Sydney Universitet, B. Warren; 8. herr J. B. Nelson, Handelskammarens vice ordf.; 9. Svenska konsulin i Melbourne, J. D. Waern; 10. advokaten R. H. K. Wood, Handelskammarens juridiska ombud; 11. herr G. M. Lindergren, handelskammarens sekreterare.

år. Förvecklingar följde intill konventionen november 1899, då öarna uppdelades mellan England, Tyskland och Amerika. England gjorde emellertid en överenskommelse med Tyskland att utbyta sin ardel mot vissa öar i Salomongruppen. I fördraget i Versailles 1919 tillerkändes Nya Zeeland tyska Samoa.

Det förtjänar antecknas att förhållandet mellan Amerika och amerikanska Samoa är så till vida märkligt, att, oaktat de olika infödingscheferna godvilligt erkänna Förenta Staternas överhöghet, detta fördrag ej ratificerats av kongressen. Samoanerna äro ej amerikanska medborgare, men äro skyldiga lojalitet till flaggan.

X.

Svenska Handelskammaren i Sydney har i dagarna firat sitt tioårsjubileum. Bemärkelsedagen högtidlighölls med en på Hotel Australia given middag, vid vilken Handelskammaren som sina gäster såg ett stort antal av samhällets mest bemärkte män. Efter skåltalen för svenske och engelske konungen och en av Handelskammarens ordförande kapten A. E. Lundgren lämnad översikt över sjöfarts- och af årsförbindelserna mellan Sverige och Australien talade förutvarande premiärministern i Nya Syd Wales W. A. Holman för Sverige samt t. f. premiärministern J. Dooley för svenskarne, särskilt de svenska affärsmännen i Sydney.

*

Efter fotografi.

PAGO PAGO HAMN I AMERIKANSKA SAMOA.

Kliche: Ernst Silfverparre.

Foto. jämte en intressant skildring från en landsman som just besökt platsen.

Eftertryck av text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angivande av källan förbjudes vid laga påföljd. För Berättelser och Historietter gäller ovidrörigt förbud.